

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/229/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616214367
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6616214367.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu R. Z., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Z. X, XXX XX F., právne zastúpeného JUDr. Erikou Mochnackou, advokátkou, so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a. s., so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904, o zaplatenie sumy 3 021,97 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 12Csp/142/2016-147 zo dňa 19. apríla 2017 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 19. 04. 2017 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 021,97 Eur spolu s 8,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 3 020,98 Eur od 29. 06. 2016 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok). O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol tak, že žalobcovi sa priznáva náhrada trov konania v plnom rozsahu (druhý výrok).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že dňa 16. 05. 2001 bola medzi stranami sporu bola uzatvorená poisťná zmluva č. XXXXXXXXXX Produkt - UDP-K-W. (ďalej aj „poisťná zmluva“), predmetom ktorej bolo životného poistenie pre prípad dožitia, úrazové pripoistenie so začiatkom poistenia XX. XX. XXXX, s dobou platenia 10 rokov, s mesačným poisťným pôvodným 525,-Sk a zníženým 485,-Sk. Poistenie bolo dojednané na XX rokov, koniec poistenia bol dojednaný na deň XX. XX. XXXX. Poisťná suma pre prípad smrti mala byť 60 000,-Sk a pre prípad dožitia 91 040,-Sk. Žalovaný listom zo dňa 10. 08. 2007 žalobcovi zaslal poisťku ku zníženiu poisťného, z obsahu listu ktorého vyplýva, že znížením poisťného nedochádza k uzatvoreniu žiadneho nového poistenia, ku zmene doby platenia poisťného ani ku zmene v poisťných zmluvách. Pôvodné poisťné zo sumy 525,-Sk sa zmenilo na sumu 485,-Sk. Žalobca listom zo dňa XX. XX. XXXX požiadal žalovaného o výplatu z poisťnej zmluvy z dôvodu dožitia konca poisťnej doby dňa XX. XX. XXXX. Žalovaný listom zo dňa 24. 05. 2016 zaslal žalobcovi žiadosť o vyplnenie a spätné zaslanie Nárokového listu na výplatu poisťného plnenia a poisťky. Žalobca listom zo dňa 19. 09. 2016 vyzval žalovaného na dobrovoľné plnenie a pokus o mimosúdnu pokonávku, a to na zaplatenie poisťného plnenia v sume 3 020,98 Eur.

Z rozhodnutia Ministerstva financií SR č. j. 52/1024/1995 zo dňa 30. 05. 1995 vyplynulo, že žalovanému ešte pod obchodným menom Prvá česko-slovenská poisťovňa a.s. so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, bolo udelené povolenie na podnikanie v poisťovníctve na území SR a toto povolenie sa vzťahovalo aj na vykonávanie životného poistenia. Predmetom posudzovania pred udelením povolenia boli Všeobecné

poistné podmienky a obchodný plán, predložené žiadateľom ako súčasť jeho žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve na území SR.

Z kópie Protokolu o kontrole vykonanej Ministerstvom financií SR u žalovaného dňa 04. 06. 1999 okresný súd zistil, že poistné produkty, vrátane nich aj kapitálové poistenie sadzba UDP-K, sú v súlade s obchodným plánom predloženým MF SR a Všeobecnými poistnými podmienkami pre životné poistenie, schválenými MF SR ako dozorným orgánom nad poisťovníctvom pre územie SR pod č. XX/XXXX/XXXX zo dňa 30. 05. 1995.

Z listu H. C. K. č. ODT-XXXX/XXXX zo dňa 02. 12. 2013 adresovaného Arbitrážnemu súdu Košice, s.r.o., z odpovede na otázku č. 4 mal prvoinštančný súd preukázané, že Protokol č. ODO-XXXX/XXXX z 29.10. 2007 uvádza nedostatky a porušenia zistené dohľadom na mieste vykonaným H. v poisťovni v roku 2007 a súčasne uvádza odporúčania na odstránenie zistených nedostatkov. V predmetnom protokole sa okrem iného uvádza zistenie týkajúce sa kalkulačných vzorcov na výpočet niektorých produktov životného poistenia (medzi nimi aj produktu UDP-K), podľa ktorého tieto kalkulačné vzorce nie sú v súlade s poistno-matematickými metódami na výpočet poistného a nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteným, ktoré sa poisťovňa zaväzuje plniť v prípade nastania poistnej udalosti. V dôsledku tejto poistno-matematickej nesprávnosti už poisťovňa nemohla ďalej používať kalkulácie a sadzby poistného produktu UDP-K uvedené v obchodnom pláne činnosti poisťovne, čím sa stalo rozhodnutie MF SR vo vzťahu k poisteniu UDP-K materiálne neplatným.

V žalovanom predloženej časti Protokolu H. C. K. z dohľadu vykonaného v Prvej česko-slovenskej poisťovni Rapid, a.s., ODO-XXXX/XXXX, obsahujúceho len číslo listu 4, je uvedený nedostatok zistený H. v tom, že kalkulačné vzorce nie sú v súlade s poistno-matematickými metódami na výpočet poistného a technických rezerv, a kalkulačné vzorce niektorých produktov nezohľadňujú všetky záväzky voči poisteniu, ktoré sa poisťovňa zaväzuje plniť v prípade nastania poistnej udalosti. H. konštatovala porušenie § 34 ods. 7 Zákona o poisťovníctve tým, že poisťovňa zmenila kalkulačné vzorce na výpočet poistného a technických rezerv produktov životného poistenia vo svojom informačnom systéme a zmenené kalkulačné vzorce neoznámila v súlade so záväznými predpismi do desiatich dní pred ich účinnosťou.

Zo str. 5 Notárskej zápisnice č. N 29/2008, Nz 23331/2008 zo dňa 02. 06. 2008 vyplýva prehlásenie poverených subjektov H., že poistné bolo žalovaným počítané z poistnej sumy na smrť, pričom správne malo byť počítané z vyššej poistnej sumy na dožitie pri produkte s názvom UDP-K a to je chybné z poistno-matematického pohľadu. Práve nízke nesprávne kalkulované poistné pri produkte UDP-K je kľúčovým problémom.

Žalovaný listom zo dňa 22. 01. 2008 informoval žalobcu o finančnom stave jeho poistnej zmluvy ako aj listom zo dňa 12. 02. 2010 s tým, že jeho spoločnosti boli preukázateľne zaplatené finančné prostriedky na životné poistenie. Listom zo dňa 17. 07. 2013 žalovaný oznámil žalobcovi, že pokiaľ má záujem o predčasné zrušenie poistenia má zaslať žiadosť o zrušenie poistnej zmluvy s uvedením čísla poistnej zmluvy a podpisom poistníka.

Žalovaný listom zo dňa 29.01.2015 žalobcovi oznámil, že má nedoplatok na administratívnych poplatkoch a zaslal mu výpis z účtu.

H. C. K. v rozhodnutí číslo OFS-XXXX/XXXX-X uložila žalovanému v zmysle § 25 ods. 1 písm. a/ v spojení s ustanovením § 35e ods. 3 zákona o dohľade nad finančným trhom, aby upustil od klamlivého konania podľa § 8 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré spočíva v tom, že spotrebiteľom akýmkoľvek spôsobom tvrdí, konštatuje, oznamuje alebo spotrebiteľov akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu, alebo môže uviesť do omylu, alebo môže vyvolať dojem, že prerušenie vyšetrenia potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť, ktoré poisťovňa uskutočňuje vo vzťahu k poistným zmluvám s poistným produktom, ktorý bol pôvodne nazývaný ako UDP-K, v súčasnosti označovaný spoločne s inými poistnými produktmi ako eurokapitál plus EKP, z dôvodu pochybnosti o platnosti poistných zmlúv alebo z iného obdobného dôvodu, má zákonný alebo zmluvný podklad, alebo že je opodstatnené; existuje dôvodná pochybnosť o platnosti poistných zmlúv alebo že platnosť poistnej zmluvy je sporná; spotrebiteľ nemá nárok na poistné plnenie vyplývajúce z poistných zmlúv pokiaľ súd nerozhodne o ich platnosti.

Prvoinštančný súd uviedol, že medzi stranami nebol sporný predmet poistenia, doba poistenia, výška poistného, ani skutočnosť, že žalobca si svoje povinnosti z poistnej zmluvy plnil, resp. že po ukončení doby poistenia zo strany žalovaného nedošlo k výplате poistného plnenia.

Žalovaný sa v konaní bránil tým, že predmetná poistná zmluva je podľa § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), pre rozpor so zákonom č. 24/1991 Zb. o poisťovníctve (ďalej aj „Zákon o poisťovníctve“), ako aj v rozpore so zákonom č. 95/2002 Z. z. resp. zákonom č. 8/2008 Z. z..

Okresný súd uviedol, že § 9 ods. 3, § 11 ods. 3 Zákona o poisťovníctve v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej poisťovnej zmluvy, neupravoval poistné a v rámci toho podmienky pre stanovenie výšky poistného, upravuje náležitosti žiadosti o udelenie povolenia na vykonávanie podnikania v poisťovníctve a výpočet dôvodov, ktoré bránia vydaniu takéhoto povolenia. V čase vydania rozhodnutia o povolení pre žalovaného účinný Zákon o poisťovníctve v § 9 ods. 1 vyžadoval na podnikanie v poisťovníctve udelenie povolenia na základe žiadosti orgánom dozoru nad poisťovníctvom pre územie SR. Tento právny predpis v § 11 ods. 1 vyžadoval okrem iného, aby k žiadosti o udelenie povolenia bol priložený i obchodný plán činnosti poisťovne. Súčasťou obchodného plánu činnosti poisťovne, ktorá bude vykonávať poistenie pre prípad smrti alebo dožitia (životné poistenie) v zmysle § 11 ods. 3 zákona č. 24/1991 Zb., boli tiež údaje o sadzbách poistného vrátane ich kalkulácie, tabuľky pravdepodobností, z ktorých vychádza kalkulácia, veľkosť úrokových sadzieb. Obchodný plán činnosti poisťovne teda bez pochybností musel vypracovať sám žalovaný, a nie orgán dozoru nad poisťovníctvom. Tento orgán len rozhodol o udelení povolenia vykonávať životné poistenie, čo sa v prípade žalovaného stalo rozhodnutím Ministerstva financií SR zo dňa 30. 05. 1995. Súčasťou žiadosti o udelenie povolenia na podnikanie v poisťovníctve podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia, boli všeobecné poistné podmienky a obchodný plán žalovaného. Bol to teda samotný žalovaný, ktorý vypracoval kalkuláciu poistného na základe nesprávneho poistno-matematického vzorca. Žalovaný tak nemôže zodpovednosť za nesprávnu kalkuláciu prenášať výlučne na orgány dozoru nad poisťovníctvom, keď tento stav vyvolal predložením nesprávnych podkladov pre rozhodnutie, a už vôbec nie na samotného žalobcu.

Okresný súd uviedol, že poistná zmluva bola uzavretá v roku 2001, povinnosť podľa § 31a zákona č. 95/2002 Z. z. v znení účinnom od 01.05.2004, ktorej nesplnenie konštatovala H. pri dohľade, čo uvádzal žalovaný aj vo vyjadrení k žalobe zo 14. 06. 2016, sa vyžadovala pri výpočte poistného až od 02. 05. 2004. Táto zmena však v rámci princípu retroaktivity nemohla ovplyvniť obsah predtým vzniknutého právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, pokiaľ medzi nimi nedošlo k dohode o zmene poisťovnej zmluvy, k čomu v tomto prípade nedošlo. Účastníci zmluvy sú preto viazaní prejavmi vôle obsiahnutými v pôvodnej poisťovnej zmluve. Poistný vzťah založený stranami sporu má charakter spotrebiteľskej zmluvy, vzhľadom na subjekty zmluvného vzťahu (§ 52 OZ). Podľa názoru okresného súdu žalobca ako fyzická osoba - poistený, nemôže znášať prípadné riziká, ktoré pre žalovaného - poisťovňu, vyplývajú z jeho podnikateľskej činnosti, z prípadných nedostatkov v kalkulačných vzorcach, ktoré neboli v súlade s poistno-matematickými metódami na výpočet poistného, nakoľko spotrebiteľ, na rozdiel od poisťovne, nedisponuje potrebnými odbornými znalosťami. Skutočnosť, že žalovaný až dodatočne po uzavretí poisťovnej zmluvy zistil, že výšku poistného vypočítal nesprávne, v rozpore s poistno-matematickými metódami, je z vyššie uvádzaných dôvodov irelevantná. Nebol to žalobca, ktorý ponúkal produkt UDP-K, ale žalovaný a predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou formulároveho typu, kde údaje týkajúce sa výšky poistného vypočítava poisťovateľ.

Z uvedených dôvodov okresný súd konštatoval, že zmluva medzi stranami sporu uzavretá XX. XX. XXXX je platná a zaväzuje účastníkov zmluvy na plnenie v nej dojednané. Žalovanému tak vznikla na základe poisťovnej zmluvy povinnosť vyplatiť žalobcovi po zániku poistenia k čomu došlo XX. XX. XXXX poistné plnenie v dojednanej výške 3 021,97 Eur (91 040,-Sk), keďže uplynula poistná doba, nastal prípad dožitia a boli splnené podmienky na výplatu poistného plnenia.

Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie H. C. K. č. OFS XXXX/XXXX-X zo dňa 18. 04. 2016, právoplatné 07. 05. 2016, ktorým H. uložila žalovanému povinnosť upustiť od klamlivého konania, keď spotrebiteľom písomne oznamuje, že nemajú nárok na poistné plnenia z poisťovních zmlúv, pokiaľ súd nerozhodne o ich platnosti, resp. že je dôvodná pochybnosť o platnosti poisťovních zmlúv a taktiež na rozhodnutia všeobecných súdov v obdobných veciach, ktoré preskúmali uvedenú poistnú zmluvu a vysporiadali sa s tvrdenou obranou žalovaného, že poistná zmluva je neplatná.

Súd prvej inštancie uviedol, že nezistil žiaden dôvod absolútnej neplatnosti, pretože nejde o rozpor so žiadnym ustanovením Občianskeho zákonníka a ani v rozpore so žiadnym iným právnym predpisom, a teda zmluva je platná, preto žalobe ako dôvodnej vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie poistného plnenia v žalovanej výške 3 021,97 Eur.

Nakoľko žalovaný je v omeškaní s plnením svojho dlhu, v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ, okresný súd priznal žalobcovi aj úroky z omeškania z priznanej sumy počnúc od 29. 06. 2016 do zaplatenia. Podľa § 797 ods. 3 OZ bolo poistné splatné do 15 dní od skončenia vyšetrenia potrebného na zistenie povinnosti poisťovateľa plniť, pričom žalovaný ako poisťovateľ bol povinný vyšetrenie vykonať bez zbytočného odkladu. Žalobca zaslal žalovanému žiadosť o výplatu poistného plnenia dňa 19. 05. 2016 a vyplnený nárokový list 06. 06. 2016. Obidva listy boli zasielané doporučene 1. triedou. Nárokový list mal byť žalovanému doručený najneskôr do 7 dní od podania na poštovú prepravu, teda do 13. 06. 2016. Zásielky boli žalovanému

doručené. Od 13. 06. 2016 najneskôr v lehote 15 dní bol žalovaný povinný vyplatiť poisťné žalobcovi, teda najneskôr do 28.06.2016.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalobca bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, preto mu okresný súd priznal trovy konania v plnej miere. Ďalej prvoinštančný súd uviedol, že o ich výške bude rozhodované po právoplatnosti tohto rozsudku osobitným uznesením.

2. Proti rozsudku okresného súdu žalovaný podal v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol, že listinné dôkazy ním predložené vo vzájomných súvislostiach preukazujú, že poisťné v prípade poistenia typu UDP-K bolo schválené a povolené v rozpore so zákonom, a preto je poisťná zmluva v tejto časti neplatná. Uviedol, že protiprávnosť kalkulovaných sadziieb poisťného za poisťné plnenie v produkte UDP-K vznikla už pri vydaní povolenia zo strany štátneho orgánu a pokračovala aj za pôsobnosti zák. č. 95/2002 Z. z., resp. i zák. č. 8/2008 Z. z.. Trvalú splniteľnosť záväzkov z poistenia UDP-K nemohol štátny orgán, ktorý bol poverený reguláciou činnosti poisťovne na území Slovenskej republiky, zaistiť inak, než schválením správnych sadziieb poisťného. Štát pochybil a dôsledkom tohto pochybenia bolo vydanie povolenia s nielenže poisťno-matematicky nesprávnymi, avšak aj protiprávnymi sadzbami poisťného. Je teda nesprávny právny záver okresného súdu, že protiprávnosť v uvedených sadzbách poisťného vznikla až za pôsobenia novely zák. č. 95/2002 Z. z. Ustanovenie § 31a zák. č. 95/2002 Z. z. len presúva zodpovednosť za stanovenie sadziieb kalkulovaných poisťných produktov zo strany Štátneho regulačného úradu na samotné poisťovne, a to v dôsledku zavedenia inštitútu „zodpovedného aktára poisťovne“ samostatne dohliadaného pri jeho činnosti štátnym orgánom. Uvedený nesprávny právny a skutkový záver okresného súdu o čase vzniku protiprávnosti sadziieb je dôsledkom neúplne a nesprávne zisteného skutkového stavu, keďže Protokol o kontrole H. z roku 2007, stanovisko zodpovedného aktára spoločnosti, ako i znalecký posudok č. 4/2008 jeho tvrdenia o protiprávnosti použitia tých sadziieb v poisťnej zmluve jednoznačne konštatovali. Použitie protiprávných sadziieb poisťného do právneho úkonu (akým nepochybne je aj posudzovaná poisťná zmluva) robí celý úkon neplatným v zmysle § 39 OZ, pretože svojím obsahom a účelom obchádza zákon vyžadujúci od sadziieb poisťného trvalú splniteľnosť záväzkov z poisťného vzťahu, a teda je zjavne protiprávnym. Uviedol, že poisťná zmluva platne nevznikne, ak nemá všetky podstatné obsahové náležitosti v zmysle § 788 OZ. Ak chýba niektorá podstatná náležitosť zmluvy, potom je takáto zmluva absolútne neplatná. V posudzovanej veci sa nejedná o relatívnu neplatnosť v zmysle ustanovenia § 40 OZ, ale o absolútne neplatný právny úkon. Okresný súd opomenul vo svojich úvahách právne významnú skutočnosť, a to, že orgán dohľadu, ktorý zistil autoritatívnym spôsobom nesprávnosť použitých sadziieb, nezisťuje u dohliadaných „akékoľvek“ nedostatky v činnosti podľa ľubovoľných kritérií ale len nedostatky podľa zákonných kritérií. Preto aj vytknutie nesprávnych sadziieb poisťného a kalkulácii produktov UDP-K v celku bol zo strany dohliadajúceho orgánu vytknutím nielen akejsi matematickej chyby, ale vytknutím ich zrejmej protiprávnosti z hľadiska zákonov o poisťovníctve od doby ich schválenia štátnym orgánom a v dôsledku toho aj protiprávnosti ich doterajšej, ako i ďalšej aplikácie zo strany dohliadaného subjektu v poisťných zmluvách. Ich aplikácia bola zo strany dohliadaného subjektu (žalovaného) urobená v dobrej viere prezumpcii správnosti rozhodnutia štátneho orgánu (viď rozhodnutie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 10Co/25/2016). Poisťno-matematická nesprávnosť vo výške poisťného dosiahla až takú intenzitu, že sa stala protiprávnou. Podstatná náležitosť poisťnej zmluvy (poisťné) bolo pre rozpor so zákonom absolútne neplatné od počiatku. Ide o neplatnosť jednej z podstatných náležitostí poisťnej zmluvy, ktorá má za následok neplatnosť celej poisťnej zmluvy. V prípade, ak ide o absolútnu neplatnosť, súd musí na ňu ex offo prihliadnuť, a to aj bez návrhu. Okresný súd si túto povinnosť nesplnil, čím porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie, pretože mal právo, aby na jeho prípad okresný súd použil relevantnú právnu normu (čl. 144, čl. 152, čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Za žiadnych okolností nemožno považovať prípadnú chybu v rozhodnutí štátu za súčasť podnikateľského rizika. Rozhodnutie štátu požíva prezumpciu správnosti. Z predložených listín v prejednávanej veci je zjavné, že poisťné v poisťnej zmluve žalobcu bolo od počiatku určené v rozpore so Zákonom o poisťovníctve. Právne posúdenie okresného súdu týkajúce sa platnosti poisťnej zmluvy a s tým súvisiaci priznaný nárok na poisťné plnenie je nesprávny, keďže okresný súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 816 OZ, pretože uvedené ustanovenie vychádza z predpokladu, že poisťná zmluva, z ktorej sa má vyplácať poisťné plnenie je platná a nie je právnu normou, ktorá posudzuje platnosť právnych úkonov ako takých. Okresný súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho argumentáciou, prečo sa na danú vec nevzťahuje ustanovenie § 39 OZ. Opätovne uviedol, že poisťné je podstatnou náležitosťou poisťnej zmluvy a poisťné malo byť v poisťnej zmluve uvedené v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 Zákona o poisťovníctve, aby vyhovovalo zákonnému kritériu, ktorým bola požiadavka, aby kalkulácie a sadzby

poistného v štátom schvaľovanom obchodnom pláne zaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov. Už v Protokole z roku 2007 H. C. K. skonštatovala, že poistné v poistnej zmluve žalobcu bolo v rozpore s ustanovením § 31 a zák. č. 95/2002 a že je v rozpore s ustanovením § 35 zák. č. 8/2008 Z. z.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že žalovaný v odvolaní uvádzal tie isté argumenty, ktoré uviedol v odpore proti platobnému rozkazu, a teda tvrdil, že poistná zmluva je absolútne neplatná, pretože bolo poistné vypočítané v rozpore so zákonom o poisťovníctve. Uviedol, že sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd správne posúdil poistnú zmluvu ako platnú a zaväzujúcu účastníkov zmluvy na dojednané plnenie. Poistná zmluva bola uzavretá v roku 2001, pričom povinnosť podľa § 31a zák. č. 95/2002 Z. z. v znení účinnom od 01. 05. 2004, ktorej nesplnenie konštatovala H. C. K. pri dohľade sa vyžadovala pri výpočte poistného až od 02. 05. 2004. Okresný súd správne pri posudzovaní tejto zmeny na platnosť poistnej zmluvy poukázal na princíp zákazu retroaktivity, ktorá nemohla ovplyvniť obsah predtým vzniknutého právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Pokiaľ medzi nimi nedošlo k dohode o zmene poistnej zmluvy, pretože poistná zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Okresný súd správne uviedol, že žalobca ako poistený a spotrebiteľ nemôže znášať riziká, ktoré pre žalovaného ako dodávateľa vyplývajú z jeho podnikateľskej činnosti. Preto skutočnosť, že dojednané poistné bolo vypočítané nesprávne, je pre posúdenie platnosti poistnej zmluvy irelevantné. Pokiaľ žalovaný v odvolaní tvrdil, že okresný súd sa žiadnym spôsobom v rozsudku nevysporiadal s jeho argumentáciou, poukázal v tejto súvislosti na bod 62, 63, 64, 65, 66 a 67 odôvodnenia rozsudku, pričom v bode 66 rozsiahol uviedol rozhodnutia vyšších súdov v obdobných veciach, ktoré sa už vysporiadali s obranou žalovaného uvádzanou v obdobných veciach. Ani z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/25/2016, na ktoré poukazuje žalovaný v odvolaní, nevyplýva, že poistné zmluvy, kde bolo nesprávne vypočítané poistné, sú absolútne neplatné. Ide o čiastkový rozsudok, ktorým bol konštatované, že konaním štátneho orgánu bola žalovanému spôsobená škoda. Na tieto skutočnosti však žalovaný počas doby trvania poistného vzťahu neupozornil, aj keď o nich vedel a argumentáciu neplatnosti poistných zmlúv použil až po skončení dohodnutej doby poistenia a v čase, keď mal pristúpiť k výplате poistného plnenia.

4. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (podľa § 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

7. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalovaného v odvolaní.

8. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalovaného odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalovaný v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť

v konaní pred okresným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

9. Poistiť okrem iných (poistenia majetku a poistenia zodpovednosti) možno i fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poistnej udalosti (poistenie osôb).

10. Právo na poistné plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik poistiteľa plniť (poistná udalosť). Poistnou udalosťou v poistení osôb pre prípad dožitia sa určitého veku, je dožitie, ktoré je spojené s plynutím času. Keďže čas je objektívnou kategóriou, ktorá sa nedá ovplyvniť, pre vymedzenie poistnej udalosti bude jedine podstatné to, či sa poistený dožil určitého veku alebo dohodnutého dňa (spravidla konca poistnej doby).

11. Výška poistného plnenia v rámci poistenia osôb môže byť stanovená tromi spôsobmi: a) pevnou sumou (poistnou sumou), b) pohyblivou sumou, c) dosiahnutým výnosom rezervotvornej zložky.

12. Poistné plnenie v poistení osôb sa vypláca poistenému (pokiaľ nie je v Občianskom zákonníku alebo v poistných podmienkach ustanovené inak), t.j. osobe, na ktorej život alebo zdravie sa poistenie vzťahuje.

13. Z obsahu spisu odvolací súd mal preukázať, že v posudzovanej veci žalobca (v pozícii poisteného) a žalovaný (v pozícii poistiteľa) uzavreli dňa XX. XX. XXXX písomnú poistnú zmluvu pre prípad dožitia sa určitého veku, resp. pre prípad smrti vrátane úrazového poistenia, na základe ktorej sa strany dohodli, že žalovaný vyplatí žalobcovi poistnú sumu vo výške 91 040,- Eur (3 021,97 Eur) v prípade dožitia sa dňa XX. XX. XXXX.

14. Žalobcovi vzniklo právo na poistné plnenie vo výške 3021,97 Eur, keďže sa dožil dňa XX. XX. XXXX.. Pretože žalovaný si svoju zmluvnú povinnosť vyplývajúcu z poistnej zmluvy nesplnil, t.j. nevyplatila riadne a včas žalobcovi poistné plnenie, okresný súd vecne správne rozhodol, keď vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť dlžné poistné plnenie v sume 3 021,97 Eur vrátane jeho príslušenstva (úroku z omeškania).

15. Odvolací súd konštatuje, že v poistnej zmluve, ktorá má všetky zákonné náležitosti, boli stanovené podmienky, ktoré žalobca splnil, pričom nastala poistná udalosť, preto žalovanému vznikla povinnosť vyplatiť žalobcovi dohodnuté poistné plnenie.

16. Ako už bolo uvedené, odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Žalovaný priznanú výšku úroku z omeškania v odvolaní nenamietal, preto sa odvolací súd s týmto aspektom nezaoberal.

17. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného odvolací súd uvádza, že bol to samotný žalovaný, ktorý vypracoval kalkuláciu poistného. Žalovaný nemôže preniesť zodpovednosť za nesprávnu kalkuláciu poistného na žalobcu, ktorý žiadnym spôsobom nemohol ovplyvniť výpočet poistného. Odvolací súd súhlasí s názorom prvoinštančného súdu, že pre posúdenie platnosti poistnej zmluvy je právne irelevantné posúdenie vzťahu medzi orgánom dohľadu nad finančným trhom a žalovaným.

18. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil vrátane výroku o trovách prvoinštančného konania (druhý výrok), pretože okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a vzniklo mu proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

20. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)

(§ 428 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).